

Bijlage 2: Voorbeelden van projecten onder het Programma Bestuurlijke Ontwikkeling

Onderstaande projectbeschrijvingen zijn overgenomen uit halfjaarverslagen van SONA over de periode 2006 – 2007

Uit het voortgangsverslag van januari – juni 2006

Stageproject Openbaar Ministerie (Land)

Projectnummer 2004190

Looptijd 28/02/2005 – 31/12/2006

Budget ANG 113.914

Dit project betreft de financiering van stagevoorzieningen voor beleidsmedewerkers, parketjuristen en parketsecretarissen van het OM. Afgesproken is dat in totaal 4 medewerkers van het OM telkens voor een periode van 3 maanden stage zullen lopen bij een rechtbank in Nederland.

Tot nu toe zijn er 3 medewerkers op stage geweest en daarmee ligt het project goed op schema. De stages hebben als doel verbetering van het functioneren van de medewerkers voor wat betreft de ondersteuning van de leden van het OM. Aan het einde van het project zal een evaluatie plaatsvinden. Op basis van de resultaten van deze evaluatie kan dan bepaald worden of het project succesvol is geweest en verlengd kan worden.

Basic Intranet Shared Services (Curacao)

Projectnummer 2004165

Looptijd 12/01/2005 – 12/11/2006

Budget ANG 6.441.610

Dit project levert een bijdrage aan een efficiëntere overheid door alle werkplekken aan te sluiten op intranet en scholing te verzorgen in het gebruik van computerapplicaties. Er worden ruim 650 computers, 100 servers en veel randapparatuur aangekocht voor een totaalbedrag van ANG 2.3 miljoen. Ook voor de aankoop van softwarelicenties wordt een dergelijk bedrag uitgegeven. Een bedrag van 0.5 miljoen is bestemd voor cursussen en het restant van de aangegane verplichtingen, 0.9 miljoen, is voor installatie en configuratie.

Door een moeizame totstandkoming van het bestek en wijzigingen van de structuur in de dynamische ICT - omgeving, heeft het project een half jaar vertraging opgelopen. Nu moet het op 12 november 2006 gereed zijn. In het komende halfjaar zullen de laatste hard- en software bestellingen geleverd en geïnstalleerd worden en moet het (basis)opleidingstraject van 880 ambtenaren afgerond worden. Hiermee heeft 70% van alle eilandsambtenaren basiscursussen Windows en Lotus Notes gevolgd.

In de toekomst zal men er rekening mee moeten houden dat een efficiënte overheid blijvende investeringen vraagt in het updaten van apparatuur en software en in het regelmatig scholen van het personeel.

Opleiden Personeel (St. Maarten)

Projectnummer: 2005014

Looptijd: 01/06/2005 – 01/12/2008

Budget: ANG 3.996.000

Doel van het project is het verbeteren van de kwaliteit van het ambtelijk apparaat om zodoende ook de dienstverlening naar de burger te verbeteren. Al ver voor het tekenen van de financierings-overeenkomst op 28 april 2005, is er door de opdrachtgever heel veel voorwerk verzet in de vorm van informatie aan het personeel en screening voor deelname. Hierdoor was vooraf vrij nauwkeurig bekend hoeveel potentiële deelnemers er zouden zijn en kon eind augustus 2005 de daadwerkelijke opleiding starten.

Al heel snel bleek dat vooral de kennis van het Nederlands bij de studenten een hindernis is. Ook heeft de aanbieder van de opleiding zich verkeken in het beschikbaar zijn van specifiek opleidingsmateriaal in het Engels. Hierdoor moest veel meer materiaal naar het Engels worden vertaald. Een andere hindernis bestond uit het feit dat veel deelnemers moeite hebben gehad met het opbouwen van hun studieritme.

Nu, aan het einde van het eerste studiejaar, zal moeten blijken hoeveel medewerkers dit studiedeel hebben voltooid. Als blijkt dat het studietempo, gecombineerd met de dagelijkse werkzaamheden die ook moeten doorgaan, een te groot probleem is, wordt er met de opdrachtgever gezocht naar een oplossing. Het temporiseren van de studie heeft uiteindelijk ook grote financiële consequenties, die wegens de prioriteit voor andere projecten niet zonder meer via USONA fondsen gefinancierd kunnen worden.

Directe Band met Nederland (Bonaire)

Projectnummer 2005043

Looptijd 01/07/2005 – 02/01/2006

Budget ANG 212.000

Het project Directe Band Met Nederland heeft als doel met concrete aanbevelingen ondersteuning te bieden aan het Eilandgebied Bonaire bij het proces van staatkundige vernieuwing.

Na een vlotte start in juli 2005 is in korte tijd het eindrapport Nieuw Bonaire opgeleverd. In dit rapport staan aanbevelingen over bestuur, financiën en te houden overlegondes in het kader van de staatkundige vernieuwingen. Om de resultaten ook bij de bevolking bekend te maken is een communicatieplan opgesteld en is het project met 6 maanden verlengd.

Omdat de potentiële uitvoerder zich te afwachtend opstelde, verstreek de tijd. In goed overleg met USONA heeft het Eilandgebied Bonaire intussen besloten het project te beëindigen.

Uit het voortgangsverslag van juli – december 2006

Versterken Maritiem Bestuur (Land)

Projectnummer 2005100

Looptijd 01/05/2006 – 01/05/2007

Budget ANG 1.179.640

Dit project, dat een totale looptijd van vijf jaar kent, betreft de inzet van voornamelijk medewerkers van het Ministerie van Verkeer & Waterstaat in Nederland in verband met kennis overdracht en begeleiding ter versterking van het maritiem bestuur en de kwaliteit van het maritieme ambtelijk apparaat. Dit in het kader van de in april 2006 door de Nederlandse Antillen en Nederland ondertekende internationale verdragen op het gebied van scheepvaart en vervoer.

Hiertoe is begin mei een contract getekend tussen de Directie Scheepvaart & Maritieme Zaken (DSMZ) en de Inspectie voor Verkeer en Waterstaat in Nederland. Er zijn trainingen uitgevoerd om de medewerkers van de DSMZ te scholen in (nieuwe) internationale wetgeving, de toepassing daarvan op de Nederlandse Antillen en te ondersteunen bij de aanpassing van de lokale wetgeving. Op dit moment wordt voortvarend aan de ICT-onderdelen gewerkt. Bij gelijkblijvende voortgang zal dit project zeker als een best practice scenario kunnen dienen.

Secretariaat Stadsvernieuwing Willemstad (Curaçao)

Projectnummer 2004175

Looptijd: 01/12/2005 – 31/05/2007

Budget: ANG 469.441

Het project geeft invulling aan de organisatie-ontwikkeling van de dienst Secretariaat Stadsvernieuwing (SSv) naar een volwaardig bureau Stedelijke Vernieuwing. Hierbij zal de bestaande institutionele capaciteit door tijdelijke technische samenwerking worden ondersteund, specifiek gericht op het beheer en de coördinatie van de uitvoering van het programma en de projecten van het Stedelijk Ontwikkelingsplan (SOP).

Bij aanvang heeft een technische bijstander op basis van interviews met SSv teamleden, bestudering van het SSv archief en bezoeken aan de binnenstad een plan van aanpak opgesteld. Na goedkeuring van het plan van aanpak is het functioneren van SSv geëvalueerd. Op grond hiervan is een position paper geschreven die het uitgangspunt vormde voor een workshop waarin de concrete producten van het SSv zijn benoemd.

Het project heeft ruim twee maanden vertraging opgelopen doordat het onderzoek veel meer informatie heeft opgeleverd dan verwacht en het takenpakket gedurende de opdracht is uitgebreid. Ter verankering van de resultaten heeft de projecteigenaar met USONA gesproken over een jaar verlenging.

Voorzieningenniveaustudie Sint Maarten

Projectnummer: 2005045

Looptijd: 25/07/2005-29/12/2006

Budget: ANG 328.700

Doel van de studie is te komen tot de vaststelling van het minimaal noodzakelijke voorzieningenniveau dat de overheid moet kunnen garanderen. De kosten voor de zorgtaak en zorgplicht van de overheid van Sint Maarten worden hiermee inzichtelijk gemaakt, met als afgeleide de minimaal noodzakelijke overheidsinkomsten. Een vergelijking met het voorzieningenniveau van andere koninkrijksdelen is hierbij belangrijk.

In de studie worden drie varianten uitgewerkt: Handhaving huidige situatie, Meer overheid en Meer markt. Tijdens de studie is men niet gestoten op onvoorziene noodzakelijke voorzieningen. Het plan van aanpak is tijdens de uitvoering bijgesteld omdat er raakvlakken zijn met andere studies en projecten (bijvoorbeeld de Economische diversificatiestudie), waardoor de geselecteerde groep belanghebbenden te vaak moest deelnemen in de vorm van workshops voor iedere studie.

Gedurende de studie bleken de beschikbare gegevens op het gebied van ruimtelijke ordening en beheer een opvallend laag kwaliteitsgehalte te hebben, waarmee de matige beheersing van organisatorische processen bij de sector ROB aan het licht kwam. Het conceptrapport doorloopt nu een commentaar-ronde bij het Eilandgebied, waarna een formele presentatie zal plaatsvinden. Verder zal bij de eindoplevering een databank met kengetallen worden overhandigd door de projectuitvoerder.

Automatisering Dienst Economische Zaken en Arbeidsaangelegenheden (DEZA) Bonaire

Projectnummer 2005102

Looptijd: 23/11/2005 – 23/11/2006

Budget: ANG 237.700

Dit project heeft als doel het implementeren van een integraal geautomatiseerd informatiesysteem voor de DEZA en het verbeteren van de automatiseringskennis bij het personeel van de dienst. Bij dit project is veel misgegaan: onvolledige voorbereiding, te optimistische planning en onervarenheid met (tegenvallende) lokale werkomstandigheden hebben het project ernstig vertraagd. Bij de beoordeling is op deze risico's reeds gewezen.

Bij aanvang is het plan van aanpak niet realistisch bijgesteld voor wat betreft de tijdsplanning voor gunning en implementatie van de hardware. Een verkeerde inschatting van levertijden en overbezette uitvoerders verergerden het probleem. Er is nu een nieuwe planning opgesteld, waarna USONA akkoord is gegaan met een verlenging van de looptijd tot 1 juni 2007.

Uit het voortgangsverslag van januari – juni 2007

Douanecontrole Bovenwinden (Land)

Projectnummer: 2006406

Looptijd: 19/03/2007 – 19/03/2009

Budget: ANG 1.692.000

Met dit project wordt eenmalig het capaciteitstekort van de Douanepost Bovenwinden aangevuld. Er zullen vijf Nederlandse en vijf Curaçaose douaneambtenaren worden ingezet. De gedetacheerde controle-ambtenaren vormen samen met de lokale medewerkers koppels, die zich bezighouden met de controle op in- en uitgaande goederenstromen.

Het projectdossier gaf aan dat met de aangevulde bezetting de Douanepost Bovenwinden goed in staat is om haar controletaken te verrichten. Door de verlegging van drugsroutes van de Benedenwinden naar de Bovenwinden zou de werkdruk aanzienlijk zijn toegenomen. Er worden ook veel meer drugs en geld in beslag genomen. Door een intern wervings- en scholingsprogramma zal de Nederlandse hulp op termijn niet meer nodig zijn.

Nieuwe Belastingdienst Curaçao (fase 1)

Projectnummer: 2006082

Looptijd: 16/11/2006 – 16/12/2007

Budget: ANG 2.600.000

Het project heeft als doel een eerste opzet (fase 1) van de NBC te ontwikkelen door een integratie van drie diensten (Inspectie der Belastingen, Eilandsontvanger en Landsontvanger) en het uitvoeren van een Tax Reform Assessment. Dit in het kader van de voorbereiding op de staatkundige herstructurering van 'Pais Kòrsou'. In deze eerste fase van het project staat de uitvoering van een zogenaamde Tax Reform Assessment centraal. Hierbij zal op basis van kwantitatieve analyse een eenduidig fiscaal beleid en strategie gedefinieerd worden.

Formeel is bovenstaand traject nog niet van start gegaan. Hierop vooruitlopend is een nulmeting uitgevoerd die de beginsituaties vast heeft gelegd. Op grond van een internationale en regionale benchmarking is een kwantitatieve onderbouwing voor de invulling van de nieuwe situatie gegeven en zijn algemene aanbevelingen gedaan over het ontwikkelingstraject. Dit onderzoek, uitgevoerd door een lokale consultant is van hoog niveau en is nu aan het Bestuurscollege aangeboden ter vaststelling.

Hiernaast zijn er onder externe coördinatie ondersteunende trajecten gestart. Deze trajecten zijn voornamelijk gericht op het creëren van algemeen draagvlak en het sturen van de veranderingen (onder meer trajecten op het gebied van communicatie, changemanagement en institutionele ondersteuning). De uitgevoerde werkzaamheden verlopen volgens planning en er zijn geen noemenswaardige knelpunten geconstateerd.

Informatie uit de nulmeting zal gebruikt worden als inzet voor de volgende uitvoeringsfasen, waarvan de belastinghervorming, Tax Reform Assessment, de belangrijkste is.

Interne Controle Directie Middelen (St. Maarten)

Projectnummer: 2005106

Looptijd: 15/09/05-15/09/07

Budget: ANG 548.755

Dit project had tot doel de Interne Controle-functie (het controleren en accorderen van processen) binnen de Afdeling Financiën van de Directie Middelen te ontwikkelen en de invoering te begeleiden. Hiertoe kon na lang zoeken een hooggeschoolde AO/IC medewerker als technisch bijstander worden ingezet.

Dit project is mislukt en daarvoor zijn drie redenen te noemen. Ten eerste ontbrak een duidelijke taakomschrijving met een prestatieverklaring, waardoor de inzet van de betrokken technische bijstander geen duidelijk kader had. Ten tweede ontbrak ook de toegezegde interne counterpart aan wie kennis en vaardigheden konden worden overgedragen. Ten derde verstoorde een verschil in opvatting over de taakinhoud de werkrelatie met de directe chef. Dit escaleerde en resulteerde in een voortijdig vertrek van de betrokken technische bijstander per eind december 2006. Al met al een project dat niets heeft opgeleverd.

Opleidingsplan traject I Eilandgebied Bonaire

Projectnummer: 2006025

Looptijd: 17/07/2006 – 17/07/2008

Budget: ANG 318.150

Met dit project verkrijgt het Eilandgebied Bonaire meer inzicht in de huidige organisatiecultuur en in de opleidingsbehoefte van het personeel. Om een beter functionerend overheidsapparaat te krijgen wordt niet alleen de organisatiestructuur veranderd, maar wil men ook de organisatiecultuur aanpassen en het personeel beter opleiden.

Het project richt zich op drie concrete onderdelen waarvoor intussen de uitvoerders zijn geselecteerd: een inventarisatie organisatiecultuur en opleidingsbehoefte, de ontwikkeling van een communicatieplan en een voorlichtingscampagne en de ontwikkeling van een plan voor sportieve en culturele activiteiten. Deze laatste activiteiten zijn bedoeld om het personeel, dat de veranderingen moet dragen, te motiveren en daarmee de slagingskansen van het project te optimaliseren.

Intussen is duidelijk dat de uitvoering van de drie onderdelen duurder zal uitvallen dan verwacht. USONA is in gesprek met de projectleider hoe deze hogere kosten opgevangen kunnen worden.

Jaarrekeningen Saba

Projectnummer: 2005114

Looptijd: 28/03/06-28/06/07

Budget: ANG 385.000

De doelstelling van dit project is het wegwerken van de administratieve achterstanden waardoor betrouwbare jaarrekeningen over de jaren 1998-2005 kunnen worden opgesteld. Op dit moment zijn conform de planning de jaarrekeningen tot en met 2004 gereed. Dit resultaat is bereikt door een constructieve samenwerking van het Eilandgebied Saba en een extern bureau.

Gunstig gevolg van de voortgang van dit project is dat het nu mogelijk is geworden in het kader van de zogenaamde Quick Wins alle openstaande rekeningen voor geleverde materialen en medische kosten binnen een maand op basis van de originele declaraties te betalen. Een duidelijk voorbeeld van een project dat snel en goed wordt uitgevoerd en een resultaat in een groter verband op korte termijn heeft opgeleverd.

Uit het voortgangsverslag van juli – december 2007

Onderzoek Voorzieningsniveau Curaçao

Projectnummer: 2005125

Looptijd: 13/06/2006 – 13/06/2007

Budget: ANG 600.000

Dit onderzoek moet inzicht geven in de feitelijke en wenselijke omvang van de eilandelijke publieke voorzieningen voor de burgers van Curaçao tegen de achtergrond van een vergelijkbare entiteit. Daarmee is een richtlijn gecreëerd voor de (efficiënte) inzet van de financiële middelen van het Eilandgebied Curaçao om het gewenste voorzieningsniveau te bereiken.

Belangrijk deel van het onderzoek was de ontwikkeling van een objectieve basis voor het bepalen van de wenselijke omvang van het publieke voorzieningsniveau op Curaçao en de toetsing van deze objectieve basis bij verschillende stakeholders. Daarnaast moesten ook indicatoren ontwikkeld, waarmee de realisatie van het gewenste voorzieningsniveau kon worden gemonitord en moesten de wegen worden aangegeven om dit niveau te bereiken.

Na de start van het project is, onder invloed van de op handen zijnde constitutionele veranderingen, door de projecteigenaar voorgesteld om het onderzoek te richten op het toekomstige Land Curaçao in plaats van een status als Eilandgebied.

De resultaten van het onderzoek geven onder meer inzicht in de bestaande publieke voorzieningen, de wijze van financiering hiervan, de beperkende factoren en de mogelijke gevolgen bij een tekortschietend niveau van voorzieningen. Tevens heeft het onderzoek inzicht gegeven in factoren, die van invloed kunnen zijn bij de bepaling van een gewenst voorzieningsniveau, zoals: internationale verdragen, streefwaarden van bijvoorbeeld UNESCO, de betaalbaarheid en geschat gebruik van het gewenste voorzieningsniveau.

Inmiddels heeft de begeleidende stuurgroep het eindrapport aan het Bestuurscollege aangeboden. Het Bestuurscollege heeft hierover nog geen besluit genomen.

Handboek AO/IC Financiën Bonaire

Projectnummer: 2006396

Looptijd: 18/10/2006 – 18/10/2007

Budget: ANG 130.100

Doel van het project is de verbetering van de financiële werkprocessen en interne controle, door het opleveren van een handboek administratieve organisatie, als onderdeel van een verbetering van het financieel beheer ter voorbereiding op de nieuwe staatskundige verhoudingen. Hiertoe zou ook een AO/IC medewerker worden aangetrokken.

Op 18 oktober 2006 is tussen USONA en het Eilandgebied Bonaire de financieringovereenkomst voor dit project getekend. Hierna is door het Eilandgebied Bonaire gestart met het aantrekken van een externe coördinator voor de uitvoering van het project. In maart 2007 is uitstel gevraagd voor de start van de uitvoering tot augustus 2007.

Inmiddels is duidelijk geworden dat de nieuwe staatkundige situatie geheel anders zal zijn en het project niet meer als afzonderlijk project zal doorgaan. De AO/IC is nu opgenomen in het verbeterplan van de afdeling Financiën. Per brief van 2 oktober 2007 heeft het Eilandgebied Bonaire aan USONA verzocht om het project in te trekken.

Begroting en Beleidscyclus Saba

Projectnummer: 2006003

Looptijd: 18/07/2006 – 18/01/2007

Budget: ANG 75.000

Om het capaciteitsgebrek bij het Eilandgebied Saba op te vangen heeft USONA in het eerste kwartaal van 2007 een helpende hand geboden door voor dit project de gehele offerteprocedure tot en met gunningadvies namens het Bestuurscollege van Saba uit te voeren. Met SONA is afgesproken éénmalig deze hulp aan te bieden. Op basis van dat gunningadvies is binnen het beschikbare budget de opdracht door het Eilandgebied verstrekt.

Toen de opdracht aan de geselecteerde consultant was verstrekt ontstonden er afstemmingsproblemen met de rechtstreekse ambtelijke ondersteuning uit Nederland voor het opstellen van de begroting voor 2008. Na enige vertraging zijn deze problemen opgelost. De consultant is daarop van start gegaan met een training aan het ambtenarencorps hoe een begroting op te stellen op basis van de (wettelijke) taken van de overheid, het vastgestelde beleid en de inkomsten van de overheid.

Door de ambtenaren te trainen in 'het hoe' van de begroting en beleidscyclus is men in staat om op een eenvoudiger wijze in de toekomst zelfstandig een transparante en gebalanceerde begroting op te stellen, die verder gaat dan een 'wensenlijst'.